

Nacionalni naboj za vrhunske rezultate u športu

19. travnja 2021.

A koliko je samo profesionalnih sportaša podrijetlom iz BiH prigrllilo hrvatski nacionalni dres i pokorilo svijet. U tenisu Marin Čilić, Ivan Ljubičić, Ivan Dodig, u košarci Bogdanović, u nogometu Brekalo, Oršić od mladih pa oni stariji: Ćorluka, Pranjić, Mandžukić, Rakitić, i mnogi drugi. Sama svjetska elita. Neki zaboravljaju kako su treneri koji su u nogometu došli do najvećih dometa ipak ljudi iz Bosne i Hercegovine.

Piše: Anto PRANJKIĆ

Svake godine zastupnici u hrvatskom Saboru raspravljaju pitanja od važnosti za Hrvate izvan Republike Hrvatske, pa se tada čuju inače rijetki glasovi o uspjesima i rezultatima rada naših sunarodnjaka koji žive izvan Domovine. Među njima posebnu ulogu igraju Hrvati iz Bosne i Hercegovine, koji se, u većini slučajeva, iako žive na prostoru druge države odlučuju za nacionalne boje Republike Hrvatske. To je najizraženije u športu. Iako nekima šport ne predstavlja toliko važnu granu ljudskoga života, ipak je on, pa i među Hrvatima u Bosni i Hercegovini vrlo rasprostranjen, a vrhunski rezultati tamošnjih Hrvata plijene pozornost širom paralela i meridijana.

Inače, u BiH se športom smatralo sve što se odnosilo na zabavu ili igru. Tradicionalni športovi u BiH su i danas vrlo popularni a nerijetko se organiziraju razni turniri u bacanju kamena s ramena, potezanju klipa ili konopa, firizi, kućama, itd... U seoskim tradicijama polako se gube neki od športova, jer se lako zaboravljaju. No, znaju oživjeti tijekom nekog posebnog događaja posebno kada su patroni župa ili hodočašća. Mladi nerijetko uživaju u tim športovima i polako ih prenose s koljena na koljeno.

Razvitak modernog suvremenog športa u BiH veže se za dolazak Austro-ugarske vlasti na ove prostore. Austrijanci u BiH dovode Poljake, Čehe, Mađare i posebno Austrijance. Oni sa sobom donose i športove, a nedugo poslije naseljavanja organiziraju i prva športska društva i klubove. U tom periodu posebno se razvijaju biciklizam, planinarstvo i mačevanje. Začetnici športa među Hrvatima većinom su doseljenici.

Prva nogometna lopta u BiH donesena je 1898. godine i to iz Županje. Nakon toga u svim većim bosansko-hercegovačkim gradovima u kojima su živjeli Hrvati pojavljuju se športska društva i klubovi. Hrvati 1910. godine već imaju dva amaterska športska kluba i u Sarajevu i u Banja Luci gdje je tada osnovan nogometni klub Hrvoje. Poslije toga širom BiH nastaju društva i klubovi nacionalnoga hrvatskoga predznaka kao gljive poslije kiše.

Danas u gotovo svim športovima BiH ima svoje lige u kojima se natječu i Hrvati. U nekim športovima su neprikosnoveni. Recimo, u košarci, nogometu, odbojci, tenisu,... Pripadnicima drugih naroda u BiH nije jasno kako Hrvati mogu nastupati za Reprezentaciju Hrvatske. Pitanje suviše kada znamo da su Hrvati iz Bosne i Hercegovine cijelu svoju povijest bili naslonjeni na Republiku Hrvatsku, a djeca su pohađala obližnje škole na jugu u Splitu, a na sjeveru u Brodu ili Vinkovcima. Najizraženiji su dijelovi Bosanske Posavine uz rijeku Savu kao što su Brčko, Orašje i Brod. Mladi ljudi iz tih sredina škole su završavali u Brodu, Vinkovcima, Županji, a nerijetko i u Osijeku. Prijateljstva koja su tada nastajala su ih toliko međusobno vezala da su jednostavno brojni od njih ostajali u Hrvatskoj i ona je postala novi dom.

Veliki broj sportaša podrijetlom i rođenjem u BiH treniraju u Republici Hrvatskoj. Razlozi su jednostavni. Bolja sportska infrastruktura i ljepše ozračje.

-Kada sam trenirao u BiH često sam trpio i prijetnje na nacionalnoj osnovi i svaki puta sam nakon treninga ili utakmice kući dolazio nesretan i tužan. Trenirajući u Hrvatskoj radim na boljoj opremi bez nepotrebnih stresova i ružnih scena, koje su me svakodnevno zapljuskivale dok sam trenirao u BiH, kaže jedan naš proslavljeni nogometaš, koji je rođen u BiH a planetarnu slavu ostvario u Hrvatskoj.

– Uvijek naglašavamo odakle dolazimo i tko smo. Imajući u vidu da smo mi ti koji znamo kako se boriti za svoj nacionalni dres i to znamo pokazati na terenu mnogobrojni ljudi nas podržavaju. No, moram priznati da su ipak najglasniji naši, oni iz BiH, jer iskreno otvoreno bez figa u džepovima, navijaju, kaže on.

Prema riječima dugogodišnjeg sportskog djelatnika, predsjednika Hrvatskog boksačkog saveza, koji ove godine slavi 100 godina, Bono Bošnjak uvijek ističe svoje podrijetlo i korijene. Kaže da je to jednostavno dio identiteta, koji mu daje poseban gušt.

-U sportu je najvažnije da se čovjek daje, da ne kalkulira, da je borac, kaže on i ističe kako sportaš iz BiH uvijek kreće s lošije pozicije. No, u vrhunskom športu se to brzo zaboravi, jer su važni samo vrhunski rezultati.

A koliko je samo profesionalnih sportaša podrijetlom iz BiH prigrllilo hrvatski nacionalni dres i pokorilo svijet. U tenisu Marin Čilić, Ivan Ljubičić, Ivan Dodig, u košarci Bogdanović, u nogometu Brekalo, Oršić od mlađih pa oni stariji: Ćorluka, Pranjić, Mandžukić, Rakitić, i mnogi drugi. Sama svjetska elita. Neki zaboravljaju kako su treneri koji su u nogometu došli do najvećih dometa ipak ljudi iz Bosne i Hercegovine.

Zasigurno da svemu ovome veliki doprinos daju i dobri odnosi Republike Hrvatske sa Hrvatima u BiH te međusobna suradnja sportskih djelatnika. Oni su ipak ti koji kroje dobre rezultate, usmjeravaju igrače u kom pravcu ići, ali i država konkretnim potezima određuje smjerove. Naravno da se u tom smislu može bolje i jače, ali od nečega se početi mora.

Projekt financijski potaknut sredstvima Agencije za elektronske medije posredstvom Javnog poziva za ugovaranje novinarskih radova u elektroničkim publikacijama za 2020. godinu.
